

Stan obecny i perspektywy współpracy
Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego ze służbami „mundurowymi”
Biała Podlaska, 30 maja 2011 roku

Jerzy Telak

WPROWADZENIE

Aktywizacja społeczności lokalnych, upowszechnianie partycypacji obywateli w życiu publicznym, rozwijanie programów reintegracji społecznej i przedsiębiorczości społecznej, a także współpraca administracji publicznej i organizacji pozarządowych w zakresie działalności pożytku publicznego leży w interesie państwa i jego obywateli.

Organizacje pozarządowe (trzeciego sektora) w Polsce zaangażowane są w świadczenie usług społecznych, współtworząc system współpracy międzysektorowej, wykorzystując przepisy Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (DzU 2003, nr 96, poz. 876 ze zm.), powinny mieć wpływ na kształtujący się model współdziałania administracji publicznej i organizacji pozarządowych, w szczególności w zakresie regulacji prawnych i standardów współpracy.

Założenia projektu polski „Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych – wypracowanie i upowszechnienie standardów współpracy”, będącego częścią Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, dla którego podstawę stanowi Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oparte zostały o model współdziałania państwa i sektora obywatelskiego na podstawie powiązania z różnych tradycji międzysektorowej współpracy, głównie niemieckiej i brytyjskiej.

Wiele wieków liczy samoorganizacja społeczna i oddolne inicjatywy obywatelskie (*social action*) w Wielkiej Brytanii. Organizacje pozarządowe, organizacje ochotnicze (*voluntary*) w tradycji angielskiej, świadczą szereg usług społecznych (edukacja, ochrona zdrowia). Angielskie organizacje cechuje samodzielność w świadczeniu usług społecznych, są tylko kooperantami administracji publicznej.

Budowaniu polskiego modelu międzysektorowego współdziałania towarzyszy nakładanie na wcześniejsze rozwiązania nowych. Ciągłość polityki państwa wobec trzeciego sektora jest faktem, ale pojawia się realne zagrożenie przeregulowania współpracy. Urzędnicy państwowi i samorządowi idą w kierunku standaryzacji, ujednolicania procedur za pomocą regulacji prawnych, z kolei organizacje trzeciego sektora standaryzują działania oddolnie, uzgadniając zasady współpracy.

W Szwecji przez wiele lat zakładano pełną odpowiedzialność służb państwowych za dostarczanie usług socjalnych i rozwiązywanie kwestii społecznych. Organizacje trzeciego sektora były traktowane jako podmioty mało profesjonalne, nie dość bezstronne, niegwarantujące równego traktowania obywateli jako beneficjentów. Niestety w Polsce daje się zauważyć pewne podobieństwa do *myślenia szwedzkiego* w stosunku do organizacji pozarządowych. Powodem takiego stanu rzeczy są nie tylko urzędnicy administracji publicznej, ale wielokrotnie organizacje z trzeciego sektora, które za nadto idą w kierunku merkantylnym. Wiele czasu upłynie do ostatecznego wypracowania właściwych dla Polaków relacji międzysektorowych.

ZAGROŻENIA NA WODACH

W okresie zimowym największym zagrożeniem utraty życia lub zdrowia przez osoby na obszarach wodnych jest początek zamarzania powierzchni wody i późniejsze topnienie lodów. W tym okresie zagrożone są osoby uprawiające sporty i rekreację, np. wędkarze, którzy nie zdają sobie sprawy, że nie każdy zamarznięty obszar wodny jest bezpieczny, nawet przy pozornie grubej pokrywie lodowej.

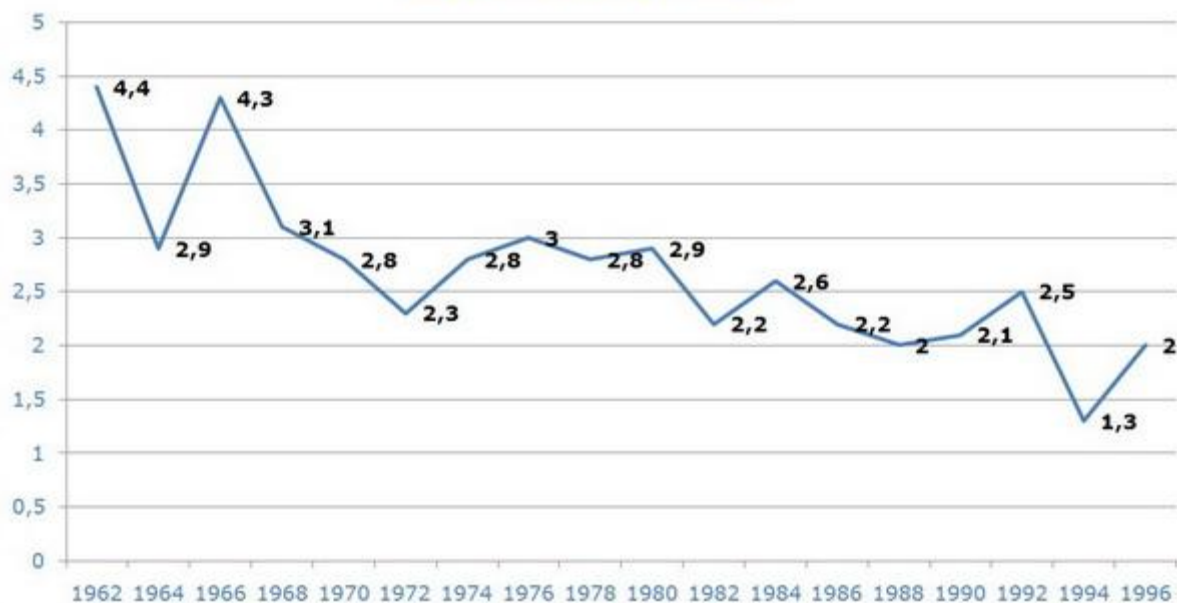
Na wiosnę po uwolnieniu obszarów wodnych z pokrywy lodowej zagrożenia związane są z wczesnie rozpoczynającym się sezonem żeglarskim (pierwszy weekend maja). Wody otwarte mają wówczas niskie temperatury i osoby poza utonięciem zagrożone są wychłodzeniem organizmu.

W okresie wakacyjnym wzrasta liczba osób pływających, kąpiących się oraz uprawiających sporty i rekreację na obszarach wodnych, przekłada się to na wzrost liczby osób tonących.

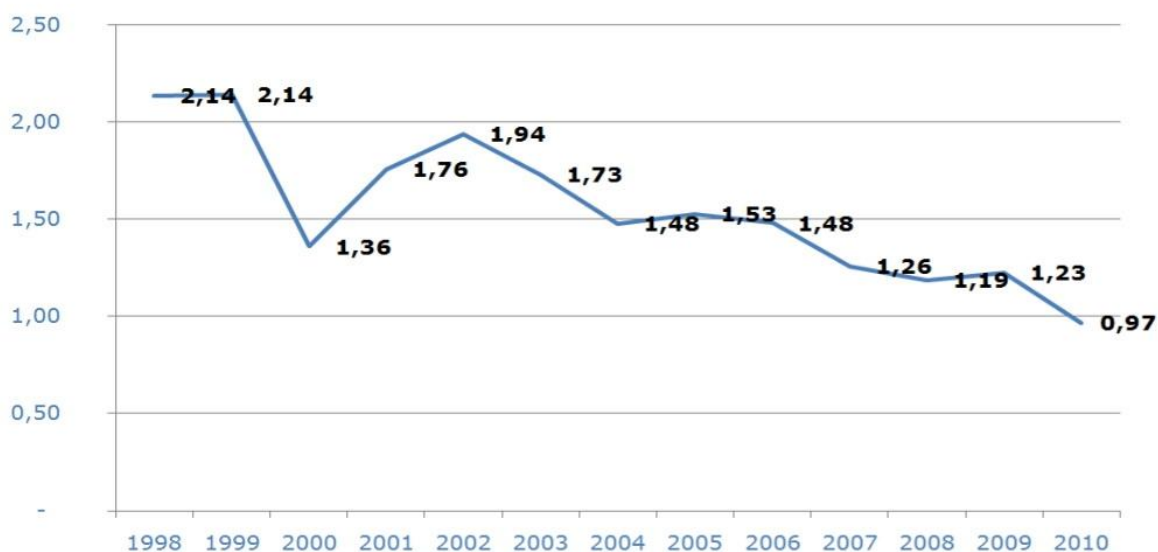
W okresie powakacyjnym, pomimo, że temperatury powietrza i wody są niskie, na obszarach wodnych uprawiane są sporty i rekreacja przez corocznie wzrastającą liczbę osób. Okres ten charakteryzuje się częstymi zmianami pogody.

Na świecie corocznie tonie około ponad 400 tys. osób, w Europie około 20 000, w Niemczech ponad 500, w Polsce około 400 osób. Mając na względzie poziom rozwoju cywilizacyjnego, deklarowaną umiejętność pływania przez ponad 40% Polaków, jakość sprzętu pływającego i ratowniczego należy uznać, że polskie obszary wodne nie należą do najbezpieczniejszych.

**Współczynnik utonięć w Polsce w latach 1962 - 1996
1:100 000 mieszkańców**

**Współczynnik utonięć w Polsce w latach 1998 - 2010
1:100 000 mieszkańców**

źródło: dane statystyczne Komendy Głównej Policji; baza demograficzna Głównego Urzędu Statystycznego

Znaczna dynamika rozwoju rekreacji i turystyki uprawianej na wodach (w tym sportów ekstremalnych) oraz dostęp do nowej generacji nastęrcza wiele problemów, jakie muszą być pokonywane dla zagwarantowania odpowiedniego poziomu i standardu bezpieczeństwa.

WODNE OCHOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE

Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe jest jedną ze znaczących organizacji pozarządowych z celem statutowym – organizowanie pomocy oraz ratowanie osób, które uległy wypadkowi lub narażone są na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na wodach. Misją WOPR jest działanie na obszarze całego kraju na rzecz zmniejszania liczby osób tonących w wodach polskich.

Najstarszy znaleziony zapis źródłowy o zorganizowanej formie ratownictwa wodnego na ziemiach polskich pochodzi z 1604 r. Wówczas Hieronim Gostomski ufundował w Sandomierzu klasztor i szpitalik. Zakonnicy mieli za zadanie m.in. niesienie pomocy ofiarom Wisły. W 1775 r. z inicjatywy ks. Adama Czartoryskiego wydano w Warszawie pierwszą w języku polskim broszurę o ratowaniu ludzi. Pod koniec XVIII wieku powołano w Krakowie Pogotowie Ratunkowe dla Tonących, a w 1820 r. we Lwowie wydano książkę pt. „Nauka i sztuka pływania”, w której autor Karol Hojnic opisał między innymi metody holowania ratowanych. W 1839 r. na terenie Królestwa Polskiego wydano przepisy, które dopuściły stosowanie resuscytacji (ożywianie).

W 1898 r. Zarząd Główny Carskiego Rosyjskiego Towarzystwa Ratowania Tonących (Imperatorskoje Rossijskoje Obszczestwo Spasania na Wadach) w Petersburgu wyraził zgodę na utworzenie Okręgu Kaliskiego, a od 1908 r. w Warszawie działało Petersburskie Towarzystwo Ratowania Tonących. Polski Związek Pływacki powołał w 1926 r. Komisję (później referat) ds. Ratownictwa Wodnego z siedzibą w Siemianowicach, która w 1927 r. ogłosiła dzień 29 czerwca Dniem Ratownika Wodnego.

Po wojnie w 1952 r. ratownictwo wodne weszło do programów szkolenia Warszawskiej Wyższej Uczelni Wychowania Fizycznego, a następnie do programów nauczania wszystkich uczelni wychowania fizycznego w kraju.

Niezbędne materiały do nauczania zebrał i opracował prof. dr hab. Mieczysław Witkowski, dzięki któremu rozpoczął się koncepcyjny rozwój ratownictwa wodnego w Polsce. W 1958 r. prof. M. Witkowski, były rektor Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, rozpoczął serię publikacji z zakresu ratownictwa wodnego.

W kilkusetletnią tradycję ratownictwa wodnego na ziemiach polskich wpisuje się Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, realizujące misję działania na rzecz zmniejszania liczby osób tonących w polskich wodach. WOPR zostało powołane, po wydaniu zarządzenia nr 74 Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 11 kwietnia 1962 roku, jako specjalistyczne stowarzyszenie o zasięgu ogólnokrajowym, działające na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z siedzibą władz centralnych w Warszawie.

Od 1971 r. WOPR jest członkiem Międzynarodowej Federacji Ratownictwa Wodnego (FIS). W 1994 r. podczas połączonego kongresu Word Life Saving i FIS, który odbył się w Cardiff, powołano jedną międzynarodową federację ratownictwa wodnego International

Life Saving Federation. WOPR jest członkiem założycielem związku europejskiego – ILS Federation of Europe.

WOPR posiada w swoich szeregach ponad 75 tys. członków, z których wielu po przeszkoleniu uzyskuje stopnie: młodszego ratownika WOPR, ratownika WOPR oraz ratownika wodnego pływalni, śródlądowego lub morskiego i dalej starszego ratownika wodnego. Kadra dydaktyczna WOPR może posiadać stopnie młodszego instruktora WOPR, instruktora WOPR, instruktora-wykładowcy WOPR. Od wielu lat działa Rada Naukowa WOPR z obecnie 37. pracownikami naukowymi, w tym z AWF w Warszawie z prorektorem prof. dr hab. Zbigniewem Dziubińskim i kierownikiem Zakładu Pływania i Ratownictwa doc. dr Zdzisławem Szwarcem oraz z oddziału AWF w Białej Podlaskiej dr Florianem Parnickim. Istotną rolę dydaktyczną w WOPR odrywają także wieloletni kierownik centralnych kursów przygotowujących do egzaminów na stopnie starszych ratowników wodnych dr Paweł Różański i instruktor centralnych szkoleń WOPR dr Piotr Siłakiewicz. Kadra naukowa i dydaktyczna oddziału AWF w Białej Podlaskiej przeszkoliła setki ratowników WOPR.

Od początku WOPR prowadzi akcje profilaktyczne z nauką pływania, organizuje zawody sportowe nad polskim morzem oraz pływalniach, w tym Mistrzostwa Polski i cykl zawodów Grand Prix w Ratownictwie Wodnym. Reprezentanci Polski wielokrotnie zostawali mistrzami świata w ratownictwie wodnym, a najwybitniejszymi zawodnikami byli Wojciech Blechar oraz Zofia i Jacek Krawczykowie obecnie pracownicy dydaktyczni AWF w Warszawie.

Cele statutowe WOPR realizuje między innymi poprzez:

- prowadzenie akcji ratowniczych podczas zagrożeń powszechnych, katastrof naturalnych i awarii technicznych, w tym powodzi i pożarów na wodach;
- prowadzenie profilaktycznej działalności z zakresu bezpieczeństwa osób na wodach;
- wydawanie ekspertyz i opinii z zakresu bezpieczeństwa wodnego;
- organizowanie szkolenia służby ratowniczej, z nadawaniem stopni ratownikom wodnym i określaniem ich uprawnień;
- nauczanie pływania.

Zadanie współdziałania z podmiotami zainteresowanymi obronnością państwa, bezpieczeństwem powszechnym, porządkiem publicznym oraz obroną cywilną i ochroną środowiska wodnego, materializujące się poprzez tradycyjną współpracę znalazły formę umów z wieloma partnerami, w tym między innymi z:

- Ministrem Obrony Narodowej
- Komendantem Głównym Policji
- Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej
- Komendantem Głównym Straży Granicznej
- Szefem Biura Ochrony Rządu

POROZUMIENIE Z MINISTREM OBRONY NARODOWEJ

W dniu 20 stycznia 2003 roku Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, reprezentowane przez Prezesa oraz Minister Obrony Narodowej, potwierdzili wolę współpracy w zakresie krzewienia kultury fizycznej, ratownictwa wodnego, uczenia umiejętności racjonalnych działań w sytuacjach niestandardowych w środowisku młodzieży, w tym przedpoborowych i poborowych, żołnierzy czynnej służby, żołnierzy rezerwy, pracowników wojska oraz ich rodzin.

W celu realizacji wymienionych zamierzeń postanowiono, że Komórki organizacyjne MON i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane oraz WOPR będą współpracować ze sobą w celu:

- 1) krzewienia kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych;
- 2) popularyzowania wśród żołnierzy służby czynnej, żołnierzy rezerwy, pracowników wojska oraz ich rodzin tematyki ratownictwa wodnego;
- 3) prowadzenia działalności instruktorskiej, której celem jest nauka pływania, zdobywanie uprawnień przydatnych w ratownictwie wodnym: motorowodnych, płetwonurków, nurków, instruktorów pływania, ratowników medycznych;
- 4) organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub narażone są na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na wodach;
- 5) organizowania przedsięwzięć na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

WOPR zobowiązuje się do prowadzenia w środowisku żołnierzy służby czynnej i rezerwy oraz pracowników wojska:

- szkoleń ukierunkowanych na zdobywanie umiejętności pływania oraz uprawnień specjalistycznych w zakresie ratownictwa wodnego;
- działalności informacyjnej na temat zagrożeń powszechnych, katastrof naturalnych i awarii technicznych na wodach;
- programowania i prowadzenia profilaktycznej działalności w zakresie bezpieczeństwa na wodach i ochrony środowiska naturalnego;
- wychowania dla obronności - przygotowywania przedpoborowych do służby wojskowej, w szczególności związanej z działalnością na obszarach wód;
- ochotniczej działalności szkoleniowej rezerw osobowych na rzecz obrony narodowej.

Resort Obrony Narodowej, udziela pomocy WOPR w realizacji jego celów statutowych służących obronności Państwa poprzez:

- udostępnianie przez jednostki wojskowe terenów, pomieszczeń oraz sprzętu i materiałów będących na ich wyposażeniu do prowadzenia przez WOPR szkoleń i przedsięwzięć wyłącznie do celów statutowych WOPR, a wydatki związane z wykorzystaniem udostępnionego mienia ponosi WOPR z własnych środków albo refunduje jednostce wojskowej dodatkowo poniesione przez nią wydatki oraz straty, zaistniałe w udostępnionym mieniu WOPR pokrywa z własnych środków;

- propagowanie działalności WOPR w środowisku wojskowym, m.in. poprzez umieszczanie w wybranych materiałach i drukach zwartych wydawanych przez MON jego logo oraz informacji o inicjatywach realizowanych przez WOPR;
- pomoc organizacyjną w organizacji szkoleń, seminariów, konferencji o tematyce ratownictwa wodnego;
- zapraszanie przedstawicieli WOPR do udziału w przedsięwzięciach organizowanych przez resort Obrony Narodowej, których zakres tematyczny jest wymieniony w Porozumieniu.

Żołnierze zawodowi mogą uczestniczyć w działalności WOPR na zasadach określonych w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

WSPÓŁPRACA Z PAŃSTWOWĄ STRAŻĄ POŻARNĄ

Podstawą prawną włączania jednostek organizacyjnych WOPR do działania w systemie reagowania kryzysowego jest *Porozumienie w sprawie określenia zasad współdziałania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym*. Porozumienie zostało zawarte 21 kwietnia 2006 roku w celu stworzenia warunków optymalnego wykorzystania możliwości technicznych i organizacyjnych dla skutecznego współdziałania i wzajemnej współpracy w zakresie realizacji zadań własnych oraz zapewnienia właściwych warunków bezpieczeństwa osób pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne. Dla właściwej realizacji tego celu sygnatariusze uznali konieczność prowadzenia wspólnych przedsięwzięć z zakresu organizacji działań ratowniczych w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (ksrg).

Porozumienie obejmuje współpracę w zakresie:

- analizowania i planowania operacyjnego;
- prowadzenia szkoleń;
- prowadzenia działań podstawowych i specjalistycznych, zwanych dalej „działaniami ratowniczymi”, oraz działań humanitarnych;
- udzielania wsparcia technicznego;
- wyznaczenie zakresu i zasięgu obszarów chronionych oraz obszarów współdziałania;
- dokonywania bieżącej analizy stanu bezpieczeństwa na wodach śródlądowych i w pasie nadbrzeżnym pod względem bezpieczeństwa osób i mienia;
- tworzenia organizacyjnych systemów współdziałania w ramach struktur krajowych, wojewódzkich i powiatowych;
- organizacji łączności na potrzeby współdziałania WOPR z podmiotami ksrg podczas prowadzenia działań ratowniczych i działań humanitarnych;
- tworzenia procedur powiadamiania i dysponowania w zakresie objętym porozumieniem;

- współdziałania podczas działań ratowniczych i działań humanitarnych w ramach zorganizowanych struktur operacyjnych;
- tworzenia niezależnych i zunifikowanych systemów szkolenia w ratownictwie wodnym;
- doboru i oceny technicznej sprzętu ratowniczego przeznaczonego do działań na wodach.

W porozumieniu uwzględniono normy techniczne ogłoszone przez Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. W jego treści określono czynności w podstawowych i specjalistycznych działaniach ratowniczych, wykonywanych na powierzchni lub pod powierzchnią wody (płynącej lub stojącej), a także lodu.

Do współpracy z ksrg WOPR powinien przygotować zespoły ratownicze i grupy operacyjne, liczące nie mniej niż po dwóch ratowników WOPR, z których jeden musi posiadać co najmniej uprawnienia ratownika wodnego, wyposażonych w standardowy zestaw ratownictwa medycznego WOPR R-1 lub PSP R-1 i sprzęt pływający. Zespół ratowniczy i grupa operacyjna WOPR powinna posiadać możliwość nawiązywania łączności z właściwym terytorialnie stanowiskiem kierowania ksrg.

Na szczeblu centralnym koordynacja współpracy i wdrożenie porozumienia powierzone zostały:

w Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej:

- Dyrektorowi Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności – w zakresie organizacji i prowadzenia działań ratowniczych, ćwiczeń i manewrów oraz analizy występujących zagrożeń;
- Dyrektorowi Biura Szkolenia – w zakresie organizacji i prowadzenia szkoleń;
- Dyrektorowi Biura Kwatermistrzowskiego – w zakresie doboru i oceny technicznej sprzętu ratowniczego;

w Wodnym Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym:

- Koordynatorowi Krajowemu Grup Operacyjnych WOPR – w zakresie organizacji i nadzoru prowadzonych działań ratowniczych i działań humanitarnych,
- Szefowi Wyszkożenia WOPR – w zakresie organizacji i prowadzenia szkoleń i ćwiczeń,
- Szefowi Komisji Sprzętowej WOPR – w zakresie doboru i oceny technicznej sprzętu ratowniczego.

W ramach koordynacji powinny być uzgadniane szczegółowe formy i metody współpracy, dokumentowania spraw współdziałania, w tym alarmowania oraz dysponowania sił i środków WOPR, a także analizowania przeprowadzonych działań ratowniczych. Ważny obszar współdziałania PSP i WOPR stanowi doskonalenie standardów działań ratowniczych i działań humanitarnych na podstawie zunifikowanych standardów wyposażenia i wyszkolenia, funkcjonujących w działaniach podstawowych, specjalistycznych i humanitarnych, a także tworzenia integralnych i wspólnych zespołów opiniodawczych oraz układanie harmonogramów wspólnych przedsięwzięć.

PSP i WOPR w ramach współpracy, na zasadach wzajemności i w zakresie określonym porozumieniem, świadczyć będą sobie pomoc obejmującą analizę i planowanie operacyjne, szkolenie, działania ratownicze i humanitarne oraz konsultację techniczną.

W ramach analizy i planowania operacyjnego mieści się: udział WOPR w przygotowywaniu i aktualizowaniu planów ratowniczych na obszarze powiatów i województw, przekazywanie PSP informacji dotyczących aktualnego poziomu gotowości operacyjnej zespołów ratowniczych i grup operacyjnych WOPR, a także innych sił i środków WOPR przewidzianych do współdziałania podczas działań ratowniczych i działań humanitarnych, wyznaczania na podstawie analiz gotowości operacyjnej obszarów chronionych, rozpoznawanie zagrożeń i podejmowanie wspólnych działań zmierzających do przeciwdziałania tym zagrożeniom, rejestrowanie i analiza zdarzeń związanych z prowadzonymi działaniami ratowniczymi i działaniami humanitarnymi na obszarach wodnych, współpracę specjalistów w dziedzinie ratownictwa wodnego, opiniowanie projektów uregulowań organizacyjno-prawnych dotyczących prowadzenia działań ratowniczych i działań humanitarnych na akwenach, podejmowanie wspólnych działań promujących ratownictwo i inne dziedziny ochrony ludności.

Problematyka szkoleniowa współpracy PSP i WOPR obejmuje opracowywanie programów szkoleniowych oraz prowadzenie wspólnych szkoleń i ćwiczeń, unifikację systemów szkoleniowych, wzajemne świadczenie pomocy w zakresie współpracy kadry instruktorskiej w celu organizowania i prowadzenia szkoleń lub ćwiczeń oraz ich analizy, wymianę materiałów dydaktycznych i szkoleniowych, szkolenie i doskonalenie – na potrzeby ksrg – strażaków PSP oraz ratowników WOPR.

Konsultacja techniczna dotyczy oceny doboru sprzętu ratowniczego dla wyposażenia podmiotów realizujących zadania z zakresu ratownictwa na akwenach, pod względem zgodności z obowiązującymi normami technicznymi, wymiany opinii o przydatności sprzętu i technik ratowniczych oraz współpracę przy wdrażaniu nowych rozwiązań technicznych, oceny stanu technicznego sprzętu po zdarzeniach, w których nastąpił wypadek, zapewnienie środków łączności w celu alarmowania i współdziałania w relacji dyżurny operacyjny lub dyspozytor powiatowego (miejskiego) stanowiska kierowania ksrg – kierownik zespołu ratowniczego WOPR albo grupy operacyjnej WOPR, wyposażenia w niezbędne urządzenia i środki łączności, wymagane do realizacji wspólnych działań PSP i WOPR.

Jednostki wojewódzkie WOPR zaproponują konfigurację sił i środków wraz z określeniem poziomu gotowości operacyjnej WOPR na potrzeby włączenia lub współdziałania z ksrg. W zakresie realizacji zadań przewidziano wzajemne udostępnianie na potrzeby działań ratowniczych sił i środków, w tym łączności, transportu i ochrony osobistej, wspomaganie działań ratowniczych, poszukiwawczych

i ewakuacji zagrożonych ludzi na obszarach wód śródlądowych, a także transportu ratowników i sprzętu do miejsca zdarzenia i obszarów zagrożonych.

W ramach rozwiązań systemowych znajduje się określenie zakresu współdziałania w ratownictwie na akwenach w podziale na poszczególne dziedziny ratownictwa; zasady uruchamiania procedur ratowniczych, wypracowanych na podstawie wniosków z analizy zabezpieczenia operacyjnego i wyznaczenie obszarów chronionych, a także alarmowania oraz dysponowania sił i środków we wszystkich przypadkach tego wymagających; organizacja łączności współdziałania podczas prowadzenia działań ratowniczych i działań humanitarnych; powiadamianie jednostek ochrony zdrowia realizujących zadania z zakresu ratownictwa medycznego oraz służb wspomagających działania ratownicze.

Wykaz i podział realizowanych zadań PSP i WOPR przewidziano zgodnie z systematyką: oznaczania miejsc prowadzenia działań ratowniczych i działań humanitarnych; informowania i ostrzegania ludności o zagrożeniach oraz powiadamianie organów władzy lokalnej i organów administracji wodnej; wykaz dostępnego sprzętu ratowniczego wraz z jego parametrami techniczno-użytkowymi.

Powiadamianie o zdarzeniu oraz dysponowanie sił i środków WOPR odbywać się powinno poprzez stanowiska kierowania ksrq: powiatowe (miejskie) stanowiska kierowania, wojewódzkie stanowiska koordynacji ratownictwa, Krajowe Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności.

POROZUMIENIE Z KOMENDANTEM GŁÓWNYM POLICJI

Komendant Główny Policji Konrad Kornatowski był sygnatariuszem podpisanej umowy w sprawie współdziałania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego na wodach i terenach przywodnych w dniu 20 czerwca 2007 roku.

W celu należytego wykonywania obowiązków wynikających z ustawy o Policji oraz Statutu WOPR postanowiono współdziałać w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku na wodach i terenach przywodnych oraz ograniczania liczby osób tonących w polskich wodach.

W ramach współdziałania realizują czynności ukierunkowane przede wszystkim na:

- 1) organizowanie pomocy oraz ratowanie osób, które uległy wypadkowi, albo są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na wodach;
- 2) likwidacje zagrożeń dla mienia oraz środowiska naturalnego, obejmujące w szczególności działania ratownicze, zapobiegawcze, rozpoznawcze, informacyjne i organizacyjne, a także szkolenia i doskonalenie zawodowe.

Określono w porozumieniu w następujące obszary działania:

- ratowania życia i zdrowia ludzkiego na wodach śródlądowych i w kąpieliskach morskich;

- podejmowania akcji ratowniczych w celu ratowania mienia oraz środowiska naturalnego;
- prowadzenia działań profilaktycznych z zakresu bezpieczeństwa nad wodą oraz organizowania akcji informacyjnych na temat zagrożeń środowiska naturalnego, w szczególności zanieczyszczenia wód;
- prowadzenia rozpoznania w zakresie zmian ukształtowania brzegów, nurtów i dna akwenów w celu określenia warunków kąpielisk, nawigacji i miejsc niebezpiecznych;
- kontrolowania jednostek pływających, jak i kąpielisk, w zakresie wyposażenia technicznego w odpowiednią ilość środków ratunkowych oraz w zakresie przestrzegania przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ujawniania i ścigania sprawców wykroczeń i przestępstw na wodach i terenach przywodnych;
- prowadzenia szkoleń ze znajomości obowiązujących przepisów na wodach i ratownictwa wodnego.

W celu realizacji postanowień Porozumienia ustalono szereg zasad współdziałania:

- realizacji ustawowych zadań Policji i statutowych zadań WOPR przy użyciu sił każdej ze Stron proporcjonalnie do występujących zagrożeń i ich charakteru;
- nieodpłatnym udostępnianiu łodzi do realizacji zadań, przy czym kierującym powinien być na łodziach policyjnych – policjant, a na łodziach WOPR – uprawniony członek tej organizacji. Szczegółowe zasady udostępniania łodzi między współdziałającymi komórkami ustalają bezpośrednio komendanci komend powiatowych lub miejskich Policji i prezesi jednostek terenowych WOPR;
- ratowaniu życia ludzkiego, które jest dobrem najwyższym, przestrzegając zasady, że kierującym akcją ratowniczą jest ten, kto pierwszy na miejscu zdarzenia ją rozpoczął. (Jeżeli ratowanie życia ludzkiego jest związane z zamachem na życie, a także w innych przypadkach potwierdzonego przestępstwa lub wykroczenia – działaniami tymi zawsze kieruje policjant, a ratownicy WOPR występują w roli osób przybranych do wykonywania określonych czynności);
- realizowaniu podejmowanych przedsięwzięć w oparciu o zasadę, że koordynatorem i wiodącym w określonej sytuacji jest ten, kto został do tego obowiązany ustawowo.

Współdziałanie Policji i WOPR realizują komendanci wojewódzcy (Stołeczny) Policji przy pomocy kierowników podległych jednostek organizacyjnych Policji lub osób przez nich upoważnionych oraz Prezesów Zarządów Wojewódzkich WOPR.

W zakresie współdziałania pomiędzy Policją i WOPR na poziomie jednostek terenowych, współpracujące ze sobą podmioty określą zadania wynikające z zakresu przygotowań do sezonu letniego, przedsięwzięć do wykonania w trakcie sezonu oraz zakres czynności po sezonie.

Szczególnie istotną rolę we współpracy pomiędzy WOPR a Policją pełnią szkolenia, zarówno z zakresu obowiązujących przepisów, jak i ratownictwa wodnego. W tym celu został opracowany przy udziale WOPR program kursu dla policjantów.

W części programu kursu specjalistycznego dla policjantów wykonujących zadania na wodach i terenach przywodnych, realizowanego od 1991 r. przez Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, znajdują się treści programów kursów przygotowujących do egzaminu na stopnie młodszego ratownika WOPR i ratownika WOPR. Podczas kursu, słuchacze poznają uprawnienia organów administracji terenowej w zakresie zwalczania zagrożeń na wodach, organizacje kąpielisk i wypoczynku nad wodą, służby ratownictwa wodnego, występujące zagrożenia na wodach. Odbywają się zajęcia praktyczne z pływania, ratownictwa wodnego i pierwszej pomocy oraz prowadzenia łodzi. Celem jest przygotowanie policjantów do organizowania akcji i wykonywania wspólnych działań ratowniczych, ratowania osób tonących, udzielania pierwszej pomocy oraz uczestniczenia w akcji poszukiwawczej.

Potrzeba doskonalenia zawodowego policjantów w zakresie pływania łodzią w trudnych warunkach atmosferycznych zrodziła się po powodzi w 1997 r. Nie wszyscy policjanci byli przygotowani do pływania po nieznanym obszarze wodnym, w złych warunkach pogodowych i hydrologicznych. W celach szkolenia znalazło się przygotowanie policjantów do podejmowania działań ratowniczych, które korelowało z zadaniami służbowymi wymagającymi wykonywania czynności w trakcie akcji ratowania i poszukiwania osób oraz manewrowania łodzią w ekstremalnych warunkach atmosferycznych lub klęsk żywiołowych, w tym powodziowych, a także udzielania pomocy technicznej załogom uszkodzonych jednostek pływających.

W celach doskonalenia policjantów z zakresu prac bosmańskich znalazły się przygotowanie do wykonywania i nadzorowania wykonywanych prac bosmańskich, w tym prac linowych ze stosowaniem węzłów cumowniczych i ratowniczych, nauczanie wiosłowania łodziami przydatnymi w ratownictwie wodnym oraz niezbędnych do organizowania prac portowych, w tym przygotowania i wyposażenie przystani w środki ratunkowe, a także postępowania członków załogi w przypadku awarii.

Jednym z celów doskonalenia policjantów wykonujących zadania służbowe na obszarach wodnych z wykorzystaniem poduszkowca jest zdobycie kwalifikacji pozwalających wykorzystywać poduszkowiec między innymi do akcji i interwencji z zakresu ratownictwa wodnego.

W doskonaleniach zawodowych policjantów wykonujących zadania pływackie wiele uwagi poświęcono bezpieczeństwu i ratownictwu wodnemu, a w doskonaleniu umiejętności pływania sprawom technik i sprzętu stosowanemu w ratownictwie wodnym.

Współdziałanie jest koordynowane i monitorowane przez Biuro Prewencji Komendy Głównej Policji i Zarząd Główny WOPR.

WSPÓŁPRACA Z BIUREM OCHRONY RZĄDU

Biuro Ochrony Rządu oraz WOPR w dniu 27 listopada 2002 roku postanowiło współpracować ze sobą w celu:

- 1) zapewnienia bezpieczeństwa szczególnie chronionych osób na wodach ogólnie dostępnych śródlądowych i morskich przybrzeżnych;
- 2) organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub narażone są na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na wodach.

W ramach porozumienia Biuro Ochrony Rządu zobowiązało się do:

- udostępniania, w zależności od posiadanych możliwości terenów, pomieszczeń oraz sprzętu i materiałów, będących na ich wyposażeniu do prowadzenia przez WOPR szkoleń funkcjonariuszy BOR i realizacji innych przedsięwzięć;
- przekazywania informacji o zagrożeniach na wodach;
- promowania w środowisku funkcjonariuszy BOR działalności WOPR, w tym zamieszczania informacji o inicjatywach realizowanych wspólnie z WOPR;
- pomocy w organizacji szkoleń, seminariów, konferencji i innych przedsięwzięć dotyczących bezpieczeństwa na wodach;
- zapraszania przedstawicieli WOPR do udziału w przedsięwzięciach organizowanych przez BOR, których zakres tematyczny jest wymieniony w Porozumieniu.

Natomiast po stronie WOPR leżą obowiązki:

- pomocy w szkoleniu funkcjonariuszy BOR w zakresie pływania, ratownictwa i racjonalnych działań w sytuacjach niestandardowych na wodach;
- udostępniania przez WOPR, w zależności od posiadanych możliwości - terenów, pomieszczeń oraz sprzętu i materiałów, będących na jego wyposażeniu do realizacji zadań przez funkcjonariuszy BOR, pełniących służbę na wodach i terenach przywodnych;
- programowania i prowadzenia profilaktycznej działalności oraz informowania o inicjowanych i podejmowanych pracach legislacyjnych i badawczych w zakresie bezpieczeństwa na wodach;
- pomocy w organizacji szkoleń, seminariów, konferencji i innych przedsięwzięć dotyczących bezpieczeństwa na wodach;
- zapraszania przedstawicieli BOR do udziału w przedsięwzięciach organizowanych przez WOPR, których zakres tematyczny jest wymieniony w Porozumieniu.

POROZUMIENIE Z KOMENDANTEM GŁÓWNYM STRAŻY GRANICZNEJ

Porozumienie z Komendantem Głównym Straży Granicznej WOPR zawarł w dniu 3 listopada 2010 roku w celu sprawnego i skutecznego współdziałania w zakresie realizacji zadań polegające na:

- 1) udzielaniu wzajemnej pomocy przy akcjach kryzysowych, w tym ratowniczych, w szczególności na wodach granicznych, odpowiednio do posiadanych możliwości;
- 2) ustalaniu wspólnego stanowiska w sprawach wymagających uzgodnienia z organami państwa sąsiedniego, zwłaszcza w przypadku odebrania sygnału wzywającego pomocy z terytorium państwa sąsiedniego oraz prowadzenia akcji ratowniczej i poszukiwań osób zaginionych na wodach granicznych;
- 3) prowadzeniu rozpoznania w zakresie zmian ukształtowania brzegów, nurtów i dna wód śródlądowych znajdujących się w strefie nadgranicznej.

Współdziałanie jest realizowane w następujących formach:

1) wymiany informacji o:

- zdarzeniach i faktach mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób przebywających na wodach śródlądowych znajdujących się w strefie nadgranicznej lub na morskich wodach wewnętrznych albo na wodach morza terytorialnego,
- osobach przebywających na wodach śródlądowych znajdujących się w strefie nadgranicznej lub na morskich wodach wewnętrznych albo na wodach morza terytorialnego, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia,
- zdarzeniach mogących mieć wpływ na ochronę granicy państwowej;
- zdarzeniach mogących mieć wpływ na rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców, znajdujących się w zakresie właściwości Straży Granicznej;

2) koordynacji działań w przypadkach uzasadnionych koniecznością harmonizacji podejmowanych czynności, uzasadnionej względami skuteczności działania;

3) udzielania podczas wykonywania zadań wzajemnej pomocy poprzez udostępnianie obiektów, specjalistycznego sprzętu i wyposażenia, a także udzielanie wsparcia osobowego, odpowiednio do posiadanych możliwości, sił i środków;

4) wymiany doświadczeń uzyskiwanych w zakresie wykonywania zadań;

5) organizowania i prowadzenia szkoleń oraz wymiany doświadczeń szkoleniowych.

Współdziałanie Straży Granicznej i WOPR realizują w zakresie swojej właściwości właściwi miejscowo komendanci oddziałów, ośrodków szkolenia, placówek i dywizjonów Straży Granicznej oraz prezesi zarządów jednostek terenowych – wojewódzkich i powiatowych – WOPR.

Bezpośredni nadzór nad przebiegiem współdziałania ze strony Komendanta Głównego Straży Granicznej sprawuje Dyrektor Zarządu Granicznego Komendy Głównej Straży Granicznej, a bezpośredni nadzór nad przebiegiem współdziałania ze strony Prezesa WOPR sprawuje Koordynator Grup Operacyjnych WOPR. Straż Graniczna i WOPR

raz w roku sporządzają sprawozdanie i dokonują podsumowania z realizacji Porozumienia.

Strona może odmówić współdziałania, w przypadku, gdy wykonanie czynności na rzecz Strony wnioskującej o współdziałanie mogłoby utrudnić lub uniemożliwić wykonywanie służbowych zadań Strony wezwanej do współdziałania albo naruszać prawo.

Przedsięwzięcia i czynności wykonywane na podstawie Porozumienia podlegają rozliczeniom finansowym według następujących zasad:

- Straż Graniczna i WOPR pokrywają w całości koszty przedsięwzięć i czynności wykonywanych na ich rzecz;
- koszty przedsięwzięć i czynności wspólnych wykonywanych jednocześnie na rzecz Straży Granicznej i WOPR są pokrywane w proporcjach wzajemnie uzgadnianych;
- rozliczeniom podlegają koszty faktycznie poniesione.

PERSPEKTYWY

Nowelizacje UDPP wydają się być korzystne dla organizacji trzeciego sektora, w szczególności dopuszczenie uchwalania wieloletnich programów współpracy, ujednoczenie trybów współpracy w obszarze pomocy społecznej z trybem stosowanym w pozostałych sferach zadań publicznych, zmiana charakteru czterech podstawowych, skatalogowanych w UDPP form współpracy z fakultatywnych na obligatoryjne dla jednostek samorządu terytorialnego, doprecyzowanie procedur konsultacji społecznych, wprowadzenie możliwości udzielania organizacjom trzeciego sektora przez jednostki samorządu terytorialnego pożyczek czy gwarancji na realizację zadań publicznych, uproszczenie trybu przekazywania organizacjom środków publicznych w wypadku małych dotacji.

Instytucja inicjatywy lokalnej oraz możliwość powoływania stroną samorządową rad działalności pożytku publicznego na poziomie regionalnym i lokalnym powinna prowadzić do efektywnego dialogu obywatelskiego.

Należy pamiętać, że przeregulowany model współpracy może stanowić zagrożenie dla rozwoju współpracy międzysektorowej. Nie należy prowadzić w kierunku nadmiernego upaństwowienia organizacji pozarządowych, podejmujących się wykonywania zadań publicznych z wykorzystaniem funduszy publicznych. Zagrożeniem jest także nieuchronna dewaluacja prawa w wyniku jego ciągłych nowelizacji.

Ponadto z całą stanowczością należy stwierdzić, że potencjał polskiego sektora obywatelskiego jest mały, a to wynika ze słabej pozycji organizacji pozarządowych w relacjach z władzą i instytucjami publicznymi, która wydaje się blokować rozwój trzeciego sektora.

WOPR nawiązując trwałą współpracę z administracją publiczną nie miał na celu wyłącznie uzyskania dostępu do funduszy publicznych. WOPR pragnie zachować partnerskie relacje z administracją, a podejmując współdziałanie, dysponował potencjałem ekonomicznym i znacznymi zasobami osobowymi, dzięki temu wydaje się, że uniknął ubezwłasnowolnienia przez struktury państwowe.

Zakładane są trzy możliwe scenariusze ekonomizacji trzeciego sektora, związane z prowadzeniem przez organizacje, w tym WOPR:

- działalności gospodarczej w celu pozyskania dodatkowych środków na działalność statutową,
- odpłatnej działalności statutowej,
- działalności ekonomicznej o charakterze misyjnym w formule przedsiębiorstwa społecznego.

Najlepszym rozwiązaniem dla państwa, w tym służb mundurowych, i społeczeństwa polskiego byłoby kierowanie uwagi organizacji pozarządowych na realizację zadań merytorycznych, wynikające z zakresu ich działania, a nie na zdobywanie środków i prowadzenie działalności gospodarczej.

WOPR traktuje umowy, porozumienia i inne formalne przesłanki, w niektórych przypadkach wieloletniej, tradycyjnej współpracy z podmiotami z pierwszego sektora jako trwałe i przynoszące co najmniej bilateralne korzyści.

ZAŁĄCZNIKI

Zdarzenia i działania WOPR w 2010 roku

L.p.	Jednostka wojewódzka WOPR	Liczba ofiar utonięć	Liczba ofiar utonięć na 100 000 mieszkańców	Liczba ratowników	Liczba ratowników na 100 000 mieszkańców	Liczba mieszkańców*
1	Dolnośląskie	11	0,38	7 665	266,46	2 876 627
2	Kujawsko-Pomorskie	21	1,01	2 822	136,39	2 069 083
3	Lubelskie	41	1,90	2 325	107,78	2 157 202
4	Lubuskie	12	1,19	3 731	369,39	1 010 047
5	Łódzkie	16	0,63	4 197	165,12	2 541 832
6	Małopolskie	12	0,36	3 050	92,47	3 298 270
7	Mazowieckie	64	1,23	8 379	160,45	5 222 167
8	Opolskie	13	1,26	7 010	679,86	1 031 097
9	Podkarpackie	13	0,62	2 146	102,11	2 101 732
10	Podlaskie	39	3,28	3 661	307,72	1 189 731
11	Pomorskie	33	1,48	5 379	241,20	2 230 099
12	Śląskie	21	0,45	6 327	136,34	4 640 725
13	Świętokrzyskie	12	0,94	2 565	201,95	1 270 120
14	Warmińsko-Mazurskie	26	1,82	1 363	95,51	1 427 118
15	Wielkopolskie	20	0,59	7 534	221,05	3 408 281
16	Zachodniopomorskie	15	0,89	3 365	198,74	1 693 198
OGÓŁEM		369	0,97	71 519	187,38	38 167 329
* dane GUS na dzień 31 VIII 2010 r.						

Materiały w 2010 roku

L.p.	Jednostka wojewódzka WOPR	Liczba wydanych kart pływackich		Liczba wydanych kart "Już pływam"	Liczba wydanych identyfikatorów	Liczba wydanych legitymacji
		normalna	specjalna			
1	Dolnośląskie	1 675	460	45	451	510
2	Kujawsko-Pomorskie	1 330	223	45	383	472
3	Lubelskie	1 750	240	45	1 070	418
4	Lubuskie	200	50	60	142	300
5	Łódzkie	1 492	279	200		
6	Małopolskie	3 410	140	100	780	750
7	Mazowieckie	2 690	310	45		902
8	Opolskie	1 381	79	65	224	140
9	Podkarpackie	2 216	198	45	823	477
10	Podlaskie	1 867	395	45	745	435
11	Pomorskie	3 100	350	180	410	260
12	Śląskie	6 700	387	45	367	1 160
13	Świętokrzyskie	626	202	45	164	247
14	Warmińsko-Mazurskie	1 450	280	45	324	485
15	Wielkopolskie	3 218	356	45	531	914
16	Zachodniopomorskie	680	320	45	348	880
OGÓŁEM		33 785	4 269	1 100	6 762	8 350

Szkolenia w 2010 roku

L.p.	Jednostka wojewódzka WOPR	Liczba kursów					Stopnie nadane w 2010 roku								
		MR	R	RWP	RWŚ	RWM	MR	R	RWP	RWŚ	RWM	SRW	MI	I	IW
1	Dolnośląskie	23	8	0	0	0	235	32	50	43	43	9	4	2	0
2	Kujawsko-Pomorskie	30	15	2	1	0	342	137	13	9	0	1	1	2	0
3	Lubelskie	34	24	3	0	0	418	232	247	239	213	9	0	3	0
4	Lubuskie	19	9	0	0	0	254	125	177	177	177	1	0	0	0
5	Łódzkie	44	23	1	0	0	537	214	76	0	0	2	0	2	1
6	Małopolskie	36	22	1	1	0	358	170	3	3	0	5	3	1	0
7	Mazowieckie	43	21	0	0	0	910	460	532	532	532	18	3	6	0
8	Opolskie	11	2	0	0	0	140	87	0	0	0	0	0	2	0
9	Podkarpackie	28	4	1	0	0	246	44	10	0	0	0	1	0	0
10	Podlaskie	22	13	0	0	0	400	178	0	0	0	0	0	1	0
11	Pomorskie	19	14	2	1	0	257	151	22	4	0	9	2	1	1
12	Śląskie	40	26	0	0	0	613	302	723	723	723	6	3	3	1
13	Świętokrzyskie	30	19	4	3	0	189	124	22	18	0	0	0	1	0
14	Warmińsko-Mazurskie	57	22	5	3	0	355	156	56	58	0	5	1	1	0
15	Wielkopolskie	64	39	3	3	1	764	405	312	303	295	6	5	4	0
16	Zachodniopomorskie	67	34	1	0	1	767	175	138	128	130	9	2	0	0
OGÓŁEM		567	295	23	12	2	6785	2992	2381	2237	2113	80	25	29	3

Siły w 2010 roku

L.p.	Jednostka wojewódzka WOPR	Liczba jednostek	Liczba drużyn	Ratownicy											Liczba członków
				razem	MR	R	RWP	RWŚ	RWM	SR	SRW	MI	I	IW	
1	Dolnośląskie	8	22	7 665	5 697	1 768	50	43	43	91	3	7	45	7	7 827
2	Kujawsko-Pomorskie	10	59	2 822	1 589	901	243	224	214	17	55	0	16	1	3 154
3	Lubelskie	3	33	2 325	1 421	600	247	239	213	30	0	0	25	2	2 439
4	Lubuskie	15	81	3 731	2 440	1 049	177	177	177	45	1	0	17	2	3 891
5	Łódzkie	11	28	4 197	2 615	1 450				89			42	1	4 469
6	Małopolskie	8	41	3 050	1 799	718	395	393	392	77	0	7	50	5	3 665
7	Mazowieckie	19	102	8 379	5 389	2 213	532	532	532	170		10	71	4	8 841
8	Opolskie	4	32	7 010									23	0	7 010
9	Podkarpackie	4	28	2 146	1 392	682	172	165	156	42	1	1	24	1	2 300
10	Podlaskie	4	23	3 661	2 372	987	223	223	213	43	8	2	24	2	3 701
11	Pomorskie	13	63	5 379	2 794	2 262	215	215	215	48		4	58	2	5 379
12	Śląskie	32	8	6 327	3 584	2 557	723	723	723	128	5	5	39	9	6 869
13	Świętokrzyskie	3	13	2 565	1 487	1 009	14	8		29			16	2	2 660
14	Warmińsko-Mazurskie	14	76	1 363	730	430	175	116	105	15	6		17	3	1 923
15	Wielkopolskie	15	99	7 534	4 891	2 480	312	303	295	127	2	5	58	1	7 876
16	Zachodniopomorskie	19	80	3 365	2 240	1 013				62		6	55	1	3 585
OGÓŁEM		182	788	71 519	40 440	20 119	3 478	3 361	3 278	1 013	81	47	580	43	75 589

Środki w 2010 roku

L.p.	Jednostka wojewódzka WOPR	Jednostki pływające		Liczba jednostek pływających	
		ogółem	z silnikiem	na ratownika	na drużynę
1	Dolnośląskie	66	43	0,009	3,000
2	Kujawsko-Pomorskie	74	36	0,026	1,254
3	Lubelskie	66	31	0,028	2,000
4	Lubuskie	30	28	0,008	0,370
5	Łódzkie	60	22	0,014	2,143
6	Małopolskie	88	57	0,029	2,146
7	Mazowieckie	115	62	0,014	1,127
8	Opolskie	64	7	0,009	2,000
9	Podkarpackie	63	39	0,029	2,250
10	Podlaskie	77	39	0,021	3,348
11	Pomorskie	3	2	0,001	0,048
12	Śląskie	110	39	0,017	13,750
13	Świętokrzyskie	70	27	0,027	5,385
14	Warmińsko-Mazurskie	59	30	0,043	0,776
15	Wielkopolskie	180	83	0,024	1,818
16	Zachodniopomorskie	94	53	0,028	1,175
OGÓŁEM		1 219	598	0,017	1,547